

1. Naj bodo a , b in n naravna števila za katere velja $b \leq a \leq n$.

(a) Dokaži, da je časovna zahtevnost običajnega deljenja velikih števil pri katerem računamo števili q (kvocijent) in r (ostanek) za kateri velja

$$a = qb + r, \quad 0 \leq r < b,$$

$\mathcal{O}((\log_2 b)(\log_2 q))$ bitnih operacij.

Spomnimo se, da pri Evklidovem algoritmu za računanje največjega skupnega delitelja $D(a, b)$ števil a in b najprej delimo a z b . Če je ostanek enak 0, potem je $D(a, b) = b$, sicer pa delimo zadnji delitelj z zadnjim ostankom in to ponavljamo vse dokler ne pridemo do ostanka 0. Potem je zadnji od nič različen ostanek največji skupni delitelj števil a in b . Ta proces lahko predstavimo z naslednjimi enačbami

$$\begin{aligned} a &= q_1 b + r_1, & 0 < r_1 < b, \\ b &= q_2 r_1 + r_2, & 0 < r_2 < r_1, \\ r_1 &= q_3 r_2 + r_3, & 0 < r_3 < r_2, \\ &\vdots \\ r_{k-3} &= q_{k-1} r_{k-2} + r_{k-1}, & 0 < r_{k-1} < r_{k-2}, \\ r_{k-2} &= q_k r_{k-1} + r_k, & 0 < r_k < r_{k-1}, \\ r_{k-1} &= q_{k+1} r_k + 0 \end{aligned}$$

in je $D(a, b) = r_k$.

(b) Dokaži, da je $r_{i+2} < \frac{1}{2}r_i$ za vsak $1 \leq i \leq k-2$.

(c) Iz (b) izpelji, da je časovna zahtevnost Evklidovega algoritma $\mathcal{O}((\log_2 n)^3)$ bitnih operacij.

2. (a) Za število a in zaporedje q_1, \dots, q_{k+1} iz 1. naloge dokaži, da velja $\prod_{i=1}^{k+1} q_i \leq a$.

(b) Dokaži, da je časovna zahtevnost Evklidovega algoritma $\mathcal{O}((\log_2 n)^2)$ bitnih operacij (to je seveda boljša ocena kot v 1. nalogi).

3. (a) Naj bo $n = pq$, kjer sta p in q različni lihi praštevili in $ed \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$. RSA enkripcijska funkcija je $E(x) = x^e \pmod n$, RSA dekripcijska funkcija pa je $D(x) = x^d \pmod n$. Na predavanjih smo se prepričali, da je $D(E(x)) = x$ za $x \in \mathbb{Z}_n^*$. Pokaži, da ista trditev velja za vsak $x \in \mathbb{Z}_n$.

(b) Dokaži, da imamo pri poljubnem RSA sistemu vsaj 9 čistopisov za katere je $E_k(M) = M$.

4. Spomnimo se naslednjih lastnosti Legendrovega simbola. Če p sta q lihi praštevili, potem je

$$(a) \left(\frac{-1}{p}\right) = (-1)^{(p-1)/2}$$

$$(b) \left(\frac{2}{p}\right) = (-1)^{(p^2-1)/8}$$

$$(c) \left(\frac{p}{q}\right) = \left(\frac{q}{p}\right)(-1)^{(p-1)(q-1)/4}$$

Naj bo $n \geq 3$ liho naravno število.

(a) Pokaži, da za lihi naravni števili n_1 in n_2 velja

$$\frac{n_1 n_2 - 1}{2} \equiv \frac{n_1 - 1}{2} + \frac{n_2 - 1}{2} \pmod{2}.$$

$$\text{Od tod izpelji } \left(\frac{-1}{n}\right) = (-1)^{(n-1)/2}.$$

(b) Pokaži, da za lihi naravni števili n_1 in n_2 velja

$$\frac{n_1^2 n_2^2 - 1}{8} \equiv \frac{n_1^2 - 1}{8} + \frac{n_2^2 - 1}{8} \pmod{2}.$$

$$\text{Od tod izpelji } \left(\frac{2}{n}\right) = (-1)^{(n^2-1)/8}.$$

(c) Pokaži, da za liho naravno število $a \geq 3$, velja $\left(\frac{a}{n}\right) = \left(\frac{n}{a}\right)(-1)^{(a-1)(n-1)/4}$.

5. (a) S pomočjo lastnosti Jacobijevih simbolov izračunaj $\left(\frac{43691}{65537}\right)$.

(b) Naj bo

$$n = 65706677346410716693277290133297748787629461731187083886926467723500222615379581578876215678872009742417817845623.$$

Preveri ali n je ali ni praštevilo (lahko uporabiš MAPLE/MATEMATICA). Dokaži svoj odgovor in opiši kako bi lahko jaz (zlahka) preveril tvoj dokaz. Kopiraj števila n boste našli na domači strani.

6. (a) Naj bo p liho praštevilo in n naravno število. Dokaži, da je število rešitev enačbe

$$x^a \equiv 1 \pmod{p}$$

v \mathbb{Z}_p enako $D(a, p-1)$.

(b) Naj bosta p, q lihi praštevili in $n = pq$. Naj bo $f(x)$ polinom s celoštevilčnimi koeficienti. Naj bo S_n (zaporedoma S_p in S_q) množica rešitev iz \mathbb{Z}_n (zaporedoma $\mathbb{Z}_p, \mathbb{Z}_q$) enačbe $f(x) \equiv 0 \pmod{n}$ (zaporedoma \pmod{p}, \pmod{q}).

Dokaži $|S_n| = |S_p| \cdot |S_q|$.

(c) Naj bo $n = pq$ produkt dveh lihih različnih praštevil in $n = pq$ in naj bo $1 \leq a \leq n-1$. Če je $a^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n}$, potem imenujemo a **Fermatova priča** za n , sicer pa mu pravimo **Fermatov lažnjivec** za n . Poišči formulo za število Fermatovih lažnjivcev za n .